

MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.

MARSEANN FARRUGIA

Seduta ta' l-24 ta' Novembru, 2014

Avviz Numru. 43/2013

Carmelo Farrugia Melfar Limited

Vs

Maria Rita Galea

Il-Qorti,

Il-Qorti rat ir-rikors tas-socjeta' attrici fejn talbet li l-konvenuta tigi kkundannata:

- Thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' sitt elef, seba' mijha u tmienja u sittin Euro u erbgħin centezmu ta' Euro (€6768.40) rappresentanti:

Kopja Informali ta' Sentenza

- (i) It-total tal-fatturi illi kopja taghhom hija hawn annessa u markata Dok A. u B;
 - (ii) Imghaxijiet ta' elf, tliet mijha u tmenin ewro u tmienja u sittin centezmu ta' ewro (€1380.68) kalkolati sad-data tas-6 ta' Frar, 2013; u
2. Thallas ukoll dawk l-imghaxijiet kummercjali ulterjuri illi jkunu dekoribbli mis-7 ta' Frar, 2013 sad-data tal-pagament effettiv;

Bl-ispejjez, inkluzi wkoll l-ispejjez tal-mandat kawtelatorju bin-numru 302/13 mahrug kontra l-intimata illi minn issa hija ingunta ghas-subizzjoni.

U dana qieghed jintalab umilment mir-rikorrent in vista tal-fatt illi l-Onorabbi Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) diga' ppronunzjat ruhha illi ma hemmx raguni valida ghalfejn l-istess intimata m'ghandhiex thallas is-somma pretiza, u dana kif jirrizulta mill-kopja legali tas-sentenza fl-ismijiet Maria Rita Galea vs Carmelo Farrugia Melfar Ltd. (deciza nhar is-16 ta' Lulju, 2012) (Appell Civili numru 8/2011) izda l-istess intimata baqghet inadempjenti minkejja diversi interpellazzjonijiet ghall-hlas tal-istess somma u kwindi, ir-rikorrent ma kien għad baqghalu l-ebda triq ohra hliel dik illi jirrikkorri għand din il-Qorti permezz tal-prezenti.

Rat ir-risposta ta' Maria Rita Galea fejn eccepjet:

1. Illi qabel xejn mhux talli s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fis-16 ta' Lulju, 2012, riferenzjata fir-rikors promotur, ma kkonfermat bl-ebda mod illi s-socjeta' rikorrenti għandha tithallas it-total tal-fatturi datati s-27 ta' Ottubru, 2009 u t-3 ta' Dicembru, 2009 esebiti mill-istess socjeta' rikorrenti, izda jingħad espressament f'dik is-sentenza illi t-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur seta' jiddeċiedi biss in rigward tal-ewwel fattura (27 ta' Ottubru, 2009) u mhux ukoll in rigward tat-tieni fattura (3 ta' Dicembru, 2009).
2. Illi t-talba ghall-hlas ta' kull ammont pretiz skont l-imsemmija fattura tat-3 ta' Dicembru, 2009 hi preskritta ai termini tal-artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili.

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, l-ammont pretiz skont l-imsemmija tieni fattura m'huwiex dovut lis-socjeta' rikorrenti.
4. Illi, ukoll minghajr pregudizzju ghall-premess, l-imghaxijiet pretizi skont ir-rikors promotur m'humiex dovuti lis-socjeta' rikorrenti.

Rat il-verbal ta' din il-Qorti tal-10 t'April 2013 fejn iddiferiet il-kawza ghal provi taz-zewg partijiet fuq it-tieni eccezzjoni u cioe dik tal-preskrizzjoni.

Semgħet ix-xhieda, rat id-dokumenti u l-atti kollha pprezentati;

Semghet it-trattazzjoni finali orali tal-Avukati difensuri tal-partijiet fuq l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni;

Ikkunsidrat:

Il-Fatti

1. Is-socjeta' attrici, li tghamel servizzi ta' xogħol ta' liftijiet, stair lifts, wheel chair platforms eccetera¹, qed titlob mingħand il-konvenuta l-ammont ta' €1928.37 permezz ta' invoice tas-27 ta' Ottubru 2009 għal prezz ta' stairlifts² u l-ammont ta' €3459.35 permezz ta' invoice tat-3 ta' Dicembru 2009 għal intitolata '*extra work*' konsistenti f'lista ta' diversi servizzi fejn issupplixxiet u/jew installat diversi oggetti, kif ukoll għamlet xogħol ta' alterazzjoni għal diversi affarijiet.
2. Il-konvenuta kkonfermat li dawn is-servizzi fl-invoices tas-27 ta' Ottubru 2009 u tat-3 ta' Dicembru 2009 ingħataw lilha mis-socjeta' attrici, pero skont il-konvenuta « *mhux kollox tajjeb kien* ».³
3. Is-Sur Joseph Farrugia bhala Direttur tas-socjeta' attrici ikkonferma li l-ebda ittra ufficjali ma ntbghatet għal ammont pretiz tal-invoice ddatata 3 ta' Dicembru 2009.⁴

¹Ara x-xhieda ta' Joseph Farrugia a fol. 19 tal-process.

²Ara Dok A a fol. 2 tal-process.

³Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' Maria Galea a fol. 17 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Fis-16 ta' Lulju 2012 fl-ismijiet Maria Rita Galea vs Carmelo Farrugia Melfar il-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri)⁵ iddecidiet li l-ammont ta' €1,928.37 portata tal-invoice indikata tas-27 ta' Ottubru 2009, mertu ta' dik il-kawza, huwa dovut mill-konvenuta.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

F'din is-sentenza, dina l-Qorti se titratta t-tieni eccezzjoni preliminari tal-preskrizzjoni ai termini tal-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili hekk, sollevata mill-konvenuta limitatament ghall-ammont pretiz mis-socjeta attrici fl-invoice ghal *extra works* tat-3 ta' Dicembru 2009.

Illi l-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili jippreskrivi illi:

« *L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' tmintax-il xahar:*

(a) l-azzjonijiet tal-ħajjata, skrapar, mastrudaxxi, bennejja, bajjada, ħaddieda, argentieri, arluġġara u ta' persuni oħra li jaħdmu sengħha jew arti mekkanika, għall-prezz tal-opri jew tax-xogħlijiet tagħhom, jew tal-materjal li jfornu »

Is-socjeta attrici ma bagħtet l-ebda ittra ufficjali lill-konvenuta sabiex din thallas l-ammont li qiegħed jīgi allegat li hu preskritt.⁶ Is-servizzi elenkti f'din l-invoice tat-3 ta' Dicembru 2009 jikkonsistu fis-segwenti:

«*1. Entrance door : alterations to mains water pipework to bury in chases in wall and shifting of water tap, to position within recess in wall, replace tap with nozzle type, supplied and fixed 20' hose, watering spray gun and hanging basket.*

2. supplied letters' tray ;

⁴ Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' Joseph Farrugia a fol. 21 tal-process.

⁵ Ara fol. 4-7 per Onor. Imhallef Raymond C. Pace.

⁶ Ara x-xhieda in kontro-ezami ta' Joseph Farrugia a fol. 21 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

3. supplied and installed green aluminium hand rail from ground to first floor, complete with brackets and end caps.
4. supplied and installed grab rail at top of groundfloor stairs ;
5. supplied and installed chrome rail.
6. supplied clothes drier rack ;
- 7 servicing of automated bed ;
8. supplied and installed pipework for water supply and drains for washing machine in the kitchen ;
9. installed mirror and medicine chest in bathroom.
10. supplied and installed grab rail near bath.
11. supplied and installed two grab rails on stairs from first floor to roof.
12. alteration to water pipe work on roof and supply of water tap and necessary fittings. »

Mis-suespost huwa car li dawn is-servizzi huma diversi u hafna drabi lanqas huma konnessi ma' xulxin. Fil-maggioranza tagħhom, jista' jingħad li dawn is-servizzi jikkonsistu f'xogħol ta' *plumbing* u s-socjeta attrici issuppliet u wahlet diversi oggetti mal-hajt, principalment *grab rails*.

Fit-trattazzjoni orali, l-abбли difensur tas-socjeta attrici għamlet riferenza għas-sentenza **Carmelo Farrugia Melfar Limited v. Wiscow International Limited**, deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili⁷ fis-27 ta' Gunju 2002. Fl-ewwel lok, din il-Qorti tirrileva li din is-sentenza ddecidiet il-kawza fil-mertu u mhux l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni. L-eccezzjoni tal-preskrizzjoni f'dik il-kawza giet deciza b'sentenza precedenti preliminari tal-Prim Awla tal-Qorti Civili⁸ tad-19 t'April 1996. Pero l-preskrizzjoni eccepita f'dik il-kawza kienet dik kontemplata fl-Artikolu 2149(a) tal-Kodici Civili, u mhux dik kontemplata fl-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili kif inhu l-kaz odjern. Għaldaqstant, dik is-sentenza hija irrilevanti għal fini tar-rizoluzzjoni tal-eccezzjoni odjerna.

⁷ Per Imħallef Raymond Pace.

⁸ Per Imħallef Frank Camilleri.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghaldaqstant, din il-Qorti trid tiddetermina jekk il-preskrizzjoni kontemplata fl-Artikolu 2148(a) hix applikabbli ghax-xogholijiet elenkti fl-*invoice* tat-3 ta' Dicembru 2009.

Fis-sentenza **Joseph Mizzi noe vs. Joseph Delicata pro et noe**, deciza fl-14 ta' Ottubru 1954, il-Qorti tal-Kummerc⁹ irriteniet illi :

« *Illi d-disposizzjoni tal-ligi kontenuta fl-ittra (a) tal-imsemmi artikolu tal-Kodici Civili tirriferixxi ruhha ghall-lokazzjoni ta' opera, li biha l-persuni fuq enumerati jkunu obligaw ruhhom li jagħtu x-xogħol tagħhom, u mhux ghall-« locatio operis » li biha imprenditur jobbliga ruhu li jagħti, mhux ix-xogħol, imma l-prodott tax-xogħol – meta l-lokazzjoni d'opera tkun konnessa ma' organizzazzjoni ta' mezzi teknici li timprimi lill-lokazzjoni l-karatru ta' att oggettivamenti kummercjalji; għal liema kaz hi applikabbli dik il-preskrizzjoni ta' sentejn li hi kontemplata fl-art. 2254(a)¹⁰ tal-istess Kodici citat ghall-lokazzjonijiet tal-bennejja, ta' bastimenti jew bcejjec ohra tal-bahar, u tal-kuntratturi (« intraprenditori » fit-test originali taljan) ta' bini iehor, jew ta' xogħolijiet ohra ta' injam, gebel jew materjal iehor, għall-operi mahdumin minnhom jew għall-materjali li jfornu » ;*

Dan già gie stabbilit fis-sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell tat-18 ta' Mejju 1929, fil-kawza « Pace vs Muscat (Kollez. Vol. XXVII-I-1013); f'liema sentenza ingħad hekk : « La disposizione dell'artikoli 1912 dell'Ordinanza no. VII del 1868 (korrispondenti ghall-art. 2253 tal-Kodici Civili), secondo la quale si prescrivono col decorso di diecotto mesi le zione dei sarti, calzolai, falegnami, ed altre persone esercente mestieri ed arti meccaniche, pel prezzo delle loro opere, dei loro lavori e delle cose che somministrano, non è applicabile a coloro che esercitano una impresa per il loro credito per le opere da loro eseguite e pei materiali da loro forniti; ai quali crediti è applicabile la prescrizione di due anni stabilita nell'articolo 1913 (korrispondenti ghall-art. 2254 tal-Kodici citat); poiché la disposizione dell'artikolo 1912 si riferisce a crediti di artefici che prestano la loro opera (« opera »), mentre quella di cui all'articolo 1913 riguarda i crediti di coloro in cui domina il carattere di speculatori e che, più che la loro opera, prestano un lavoro (« opus ») che, fino a tanto che non sia consegnato, rimane a loro rischio. »

⁹ Per Imhallef Tancred Gouder, Vol XXXVIII-III-710.

¹⁰ Korrispondenti ghall-Artikolu 2149(a) tal-Kodici Civili.

Kopja Informali ta' Sentenza

Is-servizzi, fuq elenkti, ipprestati mis-socjeta attrici lill-konvenuta ma jikkwalifikawx ghall- « *opera* » imma ghal « *opus* », u l-kuntratt ta' bejn il-kontendenti kien wiehed ta' *locatio operis* jew appalt, li fih is-socjeta attrici obbligat ruhha li tati mhux ix-xoghol, imma l-prodott tax-xoghol.

Għaldaqstant, il-preskrizzjoni kontemplata fl-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili mhix applikabbli għal kaz odjern.

Konkluzjoni

Illi għal ragunijiet fuq premessi dina l-Qorti qegħda tichad it-tieni eccezzjoni sollevata mill-konvenuta, u cioe dik li l-fattura tat-3 ta' Dicembru 2009 hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili, u tordna l-prosegwiment tal-kawza skont il-ligi.

L-ispejjeż jigu subiti mill-konvenuta.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----